

Palvelusetelikokeilun laajentaminen 2018 - hankeaihio

Projektipäällikkö Laura Vuorensola
laura.vuorensola(a)ylasavonsote.fi
040 632 5142

Käsitteet 1/2

Palvelusetelikokeilu

- perusterveydenhuollon (pth) valinnanvapauskokeilu, joka on käynnistynyt Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän alueella tammikuussa 2017, kts. erillinen esittelyliite
- palvelusetelilainsäädännön puitteissa

Henkilökohtainen budjetti (lyhenne HB tai HEBU)

- asiakkaan omien palveluiden suunnittelua toimivaksi ja tarpeenmukaiseksi kokonaisuudeksi
- rahasumma, jolla tarvittava tuki ja palvelut on mahdollista järjestää yksilöllisesti

Kapitaatiokorvaus

- Kapitaatiokorvauksella tarkoitetaan sitä rahamäärää, jonka maakunta (ennen maakuntaa *järjestäjä eli kunta tai kuntayhtymä*) maksaa sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajalle sen asiakkaaksi rekisteröitynyttä henkilöä kohden. Korvauksen määrään vaikuttavat esimerkiksi asiakkaan ikä, sukupuoli, työssäkäynti ja hoidon tarve.
- Sote-keskuksen korvaukset perustuvat vähintään 2/3:lta kapitaatiokorvaukseen. Suun terveydenhuollossa (hammashoidossa) kapitaatiokorvauksen osuus on vähintään puolet. Kapitaatiokorvauksen lisäksi sote-keskukselle ja suunhoidon yksilölle voidaan maksaa suoritteisiin perustuvia korvauksia (ks. suoriteperusteinen korvaus). Kukin maakunta päättää omalta osaltaan kapitaatiokorvauksen ja suoriteperusteisten korvausten tarkemmat perusteet.

Käsitteet 2/2

Sosiaali- ja terveystakeskus, sote-keskus

- Sosiaali- ja terveystakeskus on palveluntuottajan toimipiste, jossa tuotetaan sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluja (ks. myös suoran valinnan palvelut).
- Sote-keskuksen vastuulle kuuluu perustason terveystpalveluja (pitkälti samoja, joita nyt saa terveystakeskuksesta) ja eräitä lyhytaikaisesti tai tilapäisesti tarvittavia sosiaalistpalveluja.

Suunhoidon yksikkö, suun terveydenhuolto (STH)

- Palveluntuottajan toimipiste, josta saa suun terveydenhuollon (hammashoidon) suoran valinnan palveluja.

Valinnanvapauspilotit

- Palvelusetelikokeilut jatkuvat todennäköisesti maakunnallisina valinnanvapauspilotteina vuosina 2018–2022. Pilottien tarkoituksena on tukea valinnanvapaustlain toimeenpanoa jo ennen kuin laki tulee voimaan.

Mitä?

- Hallituksen kärkihanketta ”Palvelut asiakaslähtöisiksi” osahanketta *palvelusetelikokeilu voidaan laajentaa vuoden 2018 alusta alkaen Pohjois-Savon maakunnan alueella*
 - Nykyisen palvelusetelilainsäädännön puitteissa
- Ylä-Savossa kokeiltu perusterveydenhuollon avovastaanottopalveluissa 1/2017 lähtien ja tätä kokeilua on nyt mahdollista laajentaa vuodelle 2018
- Laajennus voi olla
 - Alueellinen: uusia kuntia (tai kuntien sisällä alueita) mukaan kokeilemaan vastaanottopalveluiden valinnanvapautta
 - Sisällöllinen: henkilökohtainen budjetti (HB), suun terveys (STH)

Maakunnan tavoitteet laajennuksessa

- Järjestäjän roolin kehittäminen
 - Erityisesti raportoinnin kehittäminen, testaaminen ja käyttöönotto tiedolla johtamisen tarpeisiin
 - Kokonaisvaltainen valmistautuminen sote-uudistukseen
- Oman maakunnan palvelutuotannon kilpailukyvyn kehittäminen
 - Muutosvalmennus tukena
 - Palvelumuotoilun keinot
 - Painotetaan asiakasnäkökulmaa
 - Asiakaskokemuksen kerääminen
 - Asiakasymmärryksen kehittäminen
 - Maakunnallisten toimintatapojen kehittäminen sote-palveluissa (erityisesti HB)
- Nähdä minkälaista palveluiden tuotantoa maakuntaan syntyy ja kuinka asukkaat ottavat nämä palvelut vastaan

Alueellinen: perusterveydenhuollon laajennus

Ylä-Savon perusterveydenhuollon valinnanvapausmallia (kts. erillinen liite) on helppo toteuttaa myös muissa kunnissa

- Kuntakohtainen kapitaatiokorvaus, samalla mallilla kuin Ylä-Savossa
- Yhteinen sääntökirja ([linkki](#))
- Palveluntuottajat keräävät asiakasmaksun
- Maksatus palvelusetelijärjestelmällä tai laskutuksella
- Hankerahoituksella katetaan kokeilun aikana syntyviä ylimääräisiä kustannuksia
- Järjestämisvastuu ja rekisterinpitäisyys säilyy nykyisellä järjestäjällä (kunta tai kuntayhtymä)
- Kuntien omarahoitusosuus 20 %

Sisällöllinen: henkilökohtainen budjetti (eli HB/hebu) ja suun terveys (STH)

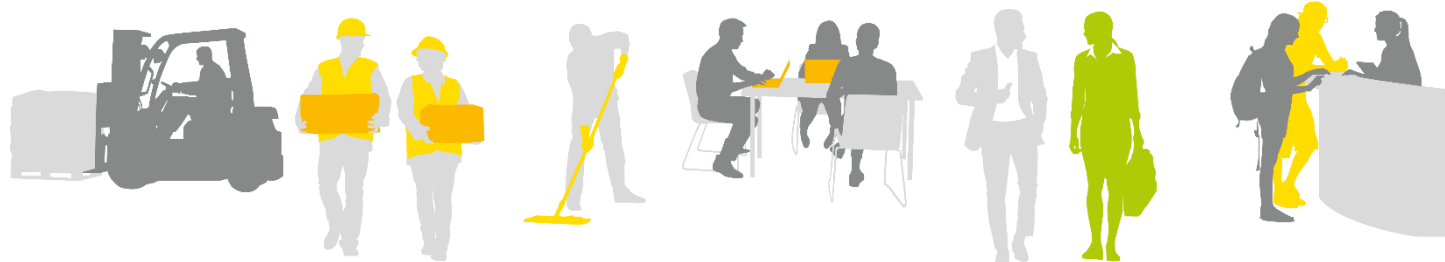
- Laajennuksen yhteydessä on mahdollista kokeilla valinnanvapautta myös suun terveydenhuollon osalta rajatulla alueella ja rajatulla asiakasmäärällä. Tämä tarkoittaa rahoituspäätöksen myötä
- HB-valmistelua on tehty ja halukkuutensa osallistua tähän kokeiluun ovat jo etukäteen ilmaisseet Kuopio, Varkaus ja Ylä-Savon SOTE
 - Eri asiakasryhmäpainotukset eri kokeilukunnissa
 - Rajattu määrä HB-asiakkuuksia
 - Muilla kunnilla edelleen mahdollisuus ilmoittautua ja lähteä vaiheittain mukaan
 - Joka tapauksessa *kaikki kunnat pääsevät mukaan henkilökohtaisen budjetin kehittämistyöhön, tässä luodaan yhdessä maakunnallisia toimintamalleja*

Mitä kunnilta tarvitaan? 1/2

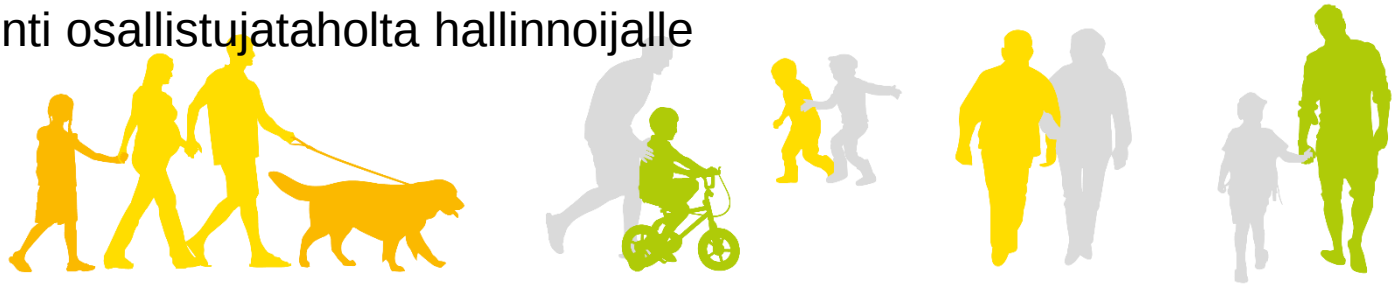
Tahtotila:

- Osallistuminen
 - Haluaako kunta osallistua palvelusetelikokeiluun?
 - Mihin osa-alueisiin:
 - Perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut (lääkärin/hoitajan vastaanotto, edellisiin liittyvät laboratorio- ja kuvantamispalvelut, fysioterapian ohjaus ja neuvonta, ravitsemusterapia ja jalkaterapia kokonaisuudessaan)
 - Henkilökohtaisen budjetin kokeilu (HB:n lisätiedot erillinen liite)
 - Suun terveyden kokeilu
 - Millä väestöllä perusterveydenhuollon kokeiluun: koko kunta, yksittäinen postinumeroalue(eet) tai tietyn terveysaseman väestö

Mitä kunnilta tarvitaan? 2/2

- Kapitaatiolaskentaa (tilit ja kaava Ylä-Savosta)
- Maksuvalmiutta palvelusetelikuluihin
 - Valtionavustukset maksetaan 2 krt/vuosi jälkikäteen maksatushakemuksen mukaisesti (hankehallinnoija tekee)
 - Tämän jälkeen korvataan kustannukset osallistuville kunnille
 - 20 % omarahoitusosuus, voidaan kattaa osin mm. työpanoksen siirtoina jne.
 - Tehdään sopimukset, joissa mukana osallistujakohtainen talousarvio
 - Raportointi osallistujataholta hallinnoijalle

Lopuksi

- Nyt haettavan kokeilulaajennuksen lopullinen laajuus ratkeaa vasta rahoituspäätöksen yhteydessä (marraskuu 2017)
- Laajennus on hieno mahdollisuus kuntien asukkaille ja yrityksille päästä kokeilemaan ja muokkaamaan tulevaisuuden toimintamalleja maakunnassa ja kansallisesti
- Hankeorganisaatio tukee kuntia kokeilun viestinnässä, ICT-asioissa ja käytännön toteutuksessa
- Palvelusetelikokeilun laajennus on hyvä ja selkeä polku *maakunnalliseen sote-keskuspilottiin vuosille 2019-2022*, jota Pohjois-Savossa valmisteltiin ja haettiin kesällä 2017
 - Nämä tästä laajennushakemuksesta erilliset pilottihakemukset käsitellään ja rahoituspäätökset tehdään alkuvuonna 2018

Aikataulu

